

La Justícia

2013/2014

Codi: 42531

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
4313410 Reptes de la Filosofia Contemporània	OT	0	2

Professor de contacte

Nom: Angel Puyol González

Correu electrònic: Angel.Puyol@uab.cat

Utilització d'idiomes

Llengua vehicular majoritària: espanyol (spa)

Prerequisites

Cap.

Objectius

La finalidad del módulo es presentar las teorías de la justicia dominantes en el pensamiento contemporáneo. El curso se centrará en las discusiones actuales de filosofía política a partir de los conceptos de sociedad justa, justicia distributiva y derechos. El objetivo es conjugar las perspectivas normativa y fáctica hasta dibujar una figura lo más completa posible de las concepciones contemporáneas de la justicia.

Competències

Reptes de la Filosofia Contemporània

- Analitzar críticament i sintetitzar informació obtinguda d'un article o una monografia especialitzada, així com informació de qualitat distribuïda per Internet.
- Contribuir als debats de la recerca filosòfica actual fent aportacions significatives, crítiques, amb precisió conceptual i mestria argumentativa a través de l'exposició pública
- Organitzar el temps i els propis recursos per desenvolupar una recerca, i dissenyar plans establint prioritats d'objectius, calendaris i compromisos d'actuació.
- Que els estudiants tinguin les habilitats d'aprenentatge que els permetin continuar estudiant, en gran manera, amb treball autònom a autodirigit.
- Reconstruir i analitzar críticament les posicions dels principals investigadors actuals en filosofia utilitzant les seves categories i el seu lèxic característics.
- Tenir coneixements que aportin la base o l'oportunitat de ser originals en el desenvolupament o l'aplicació d'idees, sovint en un context de recerca.
- Valorar les implicacions sobre la condició humana de les noves formes ideològiques, polítiques, econòmiques i tecnològiques que actuen en el món contemporani

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar críticament i sintetitzar informació obtinguda d'un article o una monografia especialitzada, així com informació de qualitat distribuïda per Internet.
2. Analitzar filosòficament els conceptes, els mètodes i les teories fonamentals de la justícia en la filosofia contemporània.
3. Entendre i analitzar qüestions polítiques d'actualitat a partir de les teories de la justícia.
4. Organitzar el temps i els propis recursos per desenvolupar una recerca, i dissenyar plans establint prioritats d'objectius, calendaris i compromisos d'actuació.
5. Que els estudiants tinguin les habilitats d'aprenentatge que els permetin continuar estudiant, en gran

manera, amb treball autònom a autodirigit.

6. Raonar amb rigor crític, creatiu i autònom sobre els arguments centrals en les teories contemporànies de la justícia.
7. Ser capaç de passar de la casuística a la generalitat.
8. Tenir coneixements que aportin la base o l'oportunitat de ser originals en el desenvolupament o l'aplicació d'idees, sovint en un context de recerca.

Continguts

En aquest mòdul, analitzarem les teories contemporànies de la justícia. En un primer moment, repassarem, de la mà del professor Àngel Puyol, les teories més importants, des de John Rawls i els seus crítics fins a l'actualitat i, en una segona part, aplicarem els criteris i les teories de la justícia a tres àmbits concrets de la realitat social: la salut, la llengua i les migracions. Concretament:

a) El professor Àngel Puyol analitzarà els problemes de la justícia distributiva aplicada a la salut i l'atenció sanitària, tant pel que fa a la prioritització dels recursos limitats de la sanitat (sobretot en temps de crisi i retallades) com a la relació entre les desigualtats de salut i les desigualtats socials i econòmiques. Tot plegat és un debat de primeríssima actualitat, acadèmica i social.

b) La profesora Anna Quintanas partirà de la tesi que, en el món globalitzat, els fluxos migratoris plantegen un greu problema a la idea de justícia. Analitzarà el qüestionament que introdueix la noció d'"estrangeria" als conceptes moderns de "justícia", "democràcia" i "ciutadania". ¿És possible considerar la ciutadania com un dret universal, com un dret de l'home o, almenys, com un bé que requereix una justa distribució? S'hi referirà a: 1) L'"immigrant imaginari" i l'immigrant com a "producte cognitiu" (M. Delgado); 2) Les contradiccions entre les dades històriques sobre les quatre onades migratòries i el pensament filosòfic, polític i jurídic. Els límits de l'Estat-Nació (A. Campillo); i 3) Les polítiques migratòries com a espais d'experimentació. El neoliberalisme com a paradigma extrem de la supeditació de la lògica dels drets a la lògica del mercat (J. A. Zamora)

c) El professor Joan Vergés discutirà la qüestió de la justícia lingüística. Són rellevants els interessos o drets lingüístics de les persones quan parlem de justícia distributiva? Quan els recursos d'una societat són escassos i cal determinar com es distribueixen, hem de tenir en compte les reivindicacions de caràcter lingüístic, quan tenir-les en compte pot suposar destinar menys recursos a grups desafavorits econòmicament, per exemple? És en termes de justícia que s'han de plantejar aquestes reivindicacions, o bé haurien de plantejar-se en uns altres termes? Tradicionalment, aquesta mena de qüestions no han estat abordades en el debat sobre la justícia distributiva. Tanmateix, darrerament han rebut més atenció. En aquesta part del mòdul ens hi dedicarem.

Metodologia

El mòdul s'estructura en 10 sessions de 3½ hores.

Les sessions tenen un format mixt de classe magistral i seminari. Els estudiants prenen part activa tant amb la seva presència com amb la seva participació.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes	35	1,4	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8
Tipus: Supervisades			

Tutories	17	0,68	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8
Tipus: Autònomes			
Estudi, lectura i obtenció d'informació	66	2,64	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8

Avaluació

Per a ser avaluat, l'estudiant haurà de lliurar un treball original escrit. La seva direcció ha de correspondre a un dels professors amb docència al mòdul, però l'avaluació la faran tots els professors del mòdul.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Elaboració treball escrit	Màxim	32	1,28	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8

Bibliografia

Bibliografia

Campillo, A., "Ciudadanía y extranjería en la sociedad global", dins A. Pedreño i M. Hernández (coords.), La condición inmigrante. Exploraciones e investigaciones desde la región de Murcia, Murcia, Universidad de Murcia, 2005.

Daniels, N. Just Health, Cambridge University Press, 2008.

Delgado, M., "¿Quién puede ser "inmigrante" en la ciudad?", dins M. Delgado, W. Actis, D. Martuccelli, I. Palacín i P. Sáez, Exclusión social y diversidad cultural, Donostia, Tercera Prensa, 2003.

Gargarella, R., Las teorías de la justicia después de Rawls, Barcelona: Paidós, 1999.

Hofrichter, R. (ed.), Health and Social Justice, John Wiley and Sons, 2003.

Kymlicka, W. & Patten, A., Language Rights and Political Theory, Oxford: OUP, 2003.

Puyol, A., El sueño de la igualdad de oportunidades, Barcelona: Gedisa, 2010.

Van Parijs, P., Linguistic Justice, Oxford: Oxford University Press, 2011.

Van Parijs, P., The Rawls-Machiavelli Program, Colchester: ECPR Press, 2009.

Vergés, J., "A Typology of Reasons in Defence of a Coercive Language Policy Favouring a Cultural Minority", Ethnic and Racial Studies, 2012 (Agost).

Zamora, J.A., "Políticas de inmigración, ciudadanía y estado de excepción", Arbor. Ciencia, pensamiento y cultura, CLXXXI, 713, mayo-junio 2005, pp. 53-66.